

Helsingin Sanomat

N:o 11 – 13.10.1904

– **Rakkaudenlait Malkosaarella.** Matti Kurikan perustamassa ihanneyhteiskunnassa, Sointulassa, Malkosaarella on kerrottu miesten ja naisten välisissä suhteissakin oltavan vapaalla kannalla. Tämä vapaus lienee hyvään malkosaarelaistenkin mielestä mennyt monessakin liiallisuuksiin, koskapa Sointulan naisilla on ollut tuonnottain asian johdosta kaksi kokousta, joista ensimmäinen pidettiin viime heinäkuun 13 pnä. ”Tämä kokous”, niin kuuluu Kalevan kansan eli Malkosaaren ihanneyhteiskunnan johtokunnan selitys, ”ei millään tavoin tahtonut rajottaa eikä kytkeä persoonallista vapautta, mutta pani jyrkän vastalauseensa vapauden nimessä harjoitettavia väärinkäytöksiä vastaan, jonka vuoksi yhä edelleen tunnustettiin kahden ihmisen vapaa sopimus pyhänä pidettäväksi ja käytännössä säilytettäväksi. Vielä nojautuen toveri Kurikan monen monta kertaa täältä ulospäin teristämään pohjakiveen, että kolmas älköön kahden perhe-asioihin sekaantuko, ennenkuin nämä ovat sopimuksensa purkaneet, hyväksyttiin tämä yksimielisesti”.

Toisen kokouksen pitivät Malkosaaren naiset saman heinäk. 27 p. ja hyväksyi kokous pitkän keskustelun perästä yksimielisesti ja tyyneesti seuraavan ponsilauseen:

jos jompikumpi aviopuoliso lakkaa rakastamasta, niin ensiksi on erottava vanhasta ja ilmoitettava siitä yleisölle, ennen kuin istuu uuden syliin”.

Siis jonkunmoista järjestystä näyttään Malkosaarellakin vaadittavan rakkausseikkain suhteen.

Helsingin Sanomat

N:o 39 – 15.11.1904

– **Soraääniä Sointulasta.** Matti Kurikan Sointulasta kirjoitetaan Amerikan ”Päivälehdessä” m. m. näinikään:

”Matti Kurikka hallitsi itsevaltiaasti, taipumatta kuulemaan, mitä muut olisivat halunneet ja sitte siellä on kuunut lakkaamatonta napinaa. Nyt kuuluu siellä lopullisesti myrsky leimahtaneen ilmielekkiin. Matti Kurikka on toisten tie-

– **Rakkaudenlait Malkosaarella.** Matti Kurikan perustamassa ihanneyhteiskunnassa, Sointulassa, Malkosaarella on kerrottu miesten ja naisten välisissä suhteissakin oltavan vapaalla kannalla. Tämä vapaus lienee hyvään malkosaarelaistenkin mielestä mennyt monessakin liikanaisuuksiin, koskapa Sointulan naisilla on ollut tuonnottain asian johdosta kaksi kokousta, joista ensimmäinen pidettiin viime heinäkuun 13 pnä. ”Tämä kokous”, niin kuuluu Kalevan kansan eli Malkosaaren ihanneyhteiskunnan johtokunnan selitys, ”ei millään tavoin tahtonut rajottaa eikä kytkeä persoonallista vapautta, mutta pani jyrkän vastalauseensa vapauden nimessä harjoitettavia väärinkäytöksiä vastaan, jonka vuoksi yhä edelleen tunnustettiin kahden ihmisen vapaa sopimus pyhänä pidettäväksi ja käytännössä säilytettäväksi. Vielä nojautuen toveri Kurikan monen monta kertaa täältä ulospäin teristämään pohjakiveen, että kolmas älköön kahden perhe-asioihin sekaantuko, ennenkuin nämä ovat sopimuksensa purkaneet, hyväksyttiin tämä yksimielisesti”.

Toisen kokouksen pitivät Malkosaaren naiset saman heinäk. 27 p. ja hyväksyi kokous pitkän keskustelun perästä yksimielisesti ja tyyneesti seuraavan ponsilauseen:

jos jompikumpi aviopuoliso lakkaa rakastamasta, niin ensiksi on erottava vanhasta ja ilmoitettava siitä yleisölle, ennenkuin istuu uuden syliin”.

Siis jonkunmoista järjestystä näyttään Malkosaarellakin vaadittavan rakkausseikkain suhteen.

tojen mukaan erotettu Sointulan presidentin toimesta. Syistä antaa Austin Mc Kela (A. B. Mäkelä) Kalevan Kansan sihteerin seuraavan selityksen eräässä yksityisessä kirjeessä:

”Täältä taitaa tulla suurikin kirjoitustulva Illbergin kirjettä vastaan. Kurikalla on näet täällä joku määrä enemmän tai vähemmän sokaistuja häntyreitä. Illberg kuitenkin kirjoitti puhdasta totta joka sanan eikä edes räikeämmässä valossa. Minullakin oli Kurikasta sama käsitys kuin ”Kolistajalla” Pohjan Tähdessä, mutta hän on viime aikoina mennyt ihan pilalle vallanhimon ja nais-

ten vuoksi. Kerrassaan hävyn pään poikki purrut. Ei vähääkään häikäile keinoja valitessaan.

Vilpittömänä vakaumuksena minun täytyy sanoa, että hänen ohjelmansa on aatteiden ja ihanteiden varjolla, tekopyhyyttä näytellen, houkutella ihmisiä panemaan omaisuutensa tähän yritykseen, ja sitte kun heillä ei enää ole mitään ottamista, jollakin tavoin juonitella heidät pois. Toisilta anastaa hän itsensä tai kätyriensä käytettäväksi nuoremmat ja sievemmät naiset. Kaikkea sitä likaa, mitä täällä on tullut ilmi, en johtokunnan kehotuskirjelmää laatiessani vielä tiennytkään.

Hänen varsinaisena pahana henkenään on koko ajan ollut Aug. Oberg (jota vaistomaisesti – vaikka varmaan aiheetta – syytettiin suuren tulipalomme syyttäjäksi). Siinä on Kurikalla vertaisensa toveri. Kauan se pari sai minuakin ek-sytetyksi, ennen kuin silmäni täysin aukenivat. Kaksi viimeistä vuotta olen kuitenkin jo Kurikkaa vakavasti epäillyt, vaikka ulkopuoliset hyök-ikäykset heikkona aikana estivät minua ryhtymästä paljastuksiin. Nyt vasta kun roistous alkoi mennä yli kaiken rajojen, olen tehnyt voitavani uhrien suojelemiseksi ja silmien avaamiseksi.

He olisivat silmää räpäyttämättä – Kurikka ja muutamat vannoutuneet liittolaiset – antaneet kaiken väen mennä menojaan ja tuottaneet kiinnalaisia työntekijöitä. Siihen jo yrittivät mieliä valmistella. Niin uskomaton kuin se onkin, saat sen uskoa todeksi. Tunnet mieskohtaisesti sekä hänet että minut.”

”Kurikka näkyy nyt – minua tai johtokuntaa kuulematta – aikovan anastaa rahat – kirjoittajan matkaa varten kerätyt, päästäkseen vilvottelemaan siitä löylystä, missä hän täällä on ollut. Mutta on sillä miehellä nahka paksuinta lajia, mitä pyhä Venäjänmaa vielä milloinkaan on lähettänyt maailman markkinoille.

Varsinaisten sanomalehtiartikkelien laatimiseen minulla nykyisin ei ole aikaa eikä halua. Piakkoin ehkä tulee molempia ja silloin taas saat kuulla minusta. Muuten olen täysissä voimissani, terveydessä ja täydessä sotakunnossa.”

Siinä on kuvaus, joka ei ole varsin rakentavaa laatua ja todistaa, ettei ihminen sittenkään, ei itse Matti Kurikkakaan, ole niin hyvä, kuin juuri hän itse väitti, lausueksaan sen olevan vaan kirkon keksimän valheen, että ihminen on paha. Minulla ei ole kuitenkaan halua lähteä teologia-asioita käsittelemään ja sen tähden jätänkin

— **Soraääninä Sointulasta.** Matti Kurikan Sointulasta kirjojetaan Amerikan „Päivälehdessä“ m. m. näinikään:

„Matti Kurikka hallitsi itsevaltiaasti, taipumatta kuulemaan, mitä muut olisivat halunneet ja sitte siellä on kuunut lakkaamatonta napinaa. Nyt kuuluu siellä lopullisesti myrsky leimahtaneen ilmiliiekkiiin. Matti Kurikka on toisten tietojen mukaan erotettu Sointulan presidentin toimesta. Syistä antaa Austin Mc Kela (A. B. Mäkelä) Kalevan Kansan sihteeri seuraavan selityksen eräässä yksityisessä kirjeessä:

„Täällä taitaa tulla suurikin kirjotus-tulva Illbergin kirjettä vastaan. Kurikalla on näet täällä joku määrä enemmän tai vähemmän sokaistuja häntyreitä. Illberg kuitenkin kirjotti puhdasta totta joka sanan eikä edes räikeämmässä valossa. Minullakin oli Kurikasta sama käsitys kuin „Kolistajalla“ Pohjan Tähdessä, mutta hän on viime aikoina mennyt ihan pilalle val-lanhimon ja naisten vuoksi. Kerrassaan hävyn pään poikki purrut. Ei vähääkään häikäile keinoja valitessaan.

Vilpittömänä vakaumuksena minun täytyy sanoa, että hänen ohjelmansa on aatteiden ja ihanteiden varjolla, tekopyhyyttä näytellen, houkutella ihmisiä panemaan omaisuutensa tähän yritykseen, ja sitte kun heillä ei enää ole mitään ottamista, jollakin tavoin juonitella heidät pois. Toisilta anastaa hän itsensä tai kätyriensä käytettäväksi nuoremmat ja sievemmät naiset. Kaikkea sitä likaa, mitä täällä on tullut ilmi, en johtokunnan kehotuskirjelmää laatiessani vielä tiennytkään.

sen seikan siihen, mutta en malttanut olla siihen koskematta, kun kerran se on julkisuudessa mainittu.

Edelliseen kirjoitukseen nähden luulisi, että asia on nyt selvä, mutta Mc Kelan selitystä vastustava on itse Matti Kurikan persoonallinen kirjoitus ”Pohjantähdessä”, josta edellinen selitys on otettu, ja siinä Kurikka koettaa selittää, että se on Mc Kela, joka tulee erotettavaksi eikä hän. Samassa kirjoituksessa koettaa hän antaa selityksen niihin syytöksiin, joita häntä vastaan on tehty haureellisuuteen nähden.

Helsingin Sanomat

N:o 41 – 17.11.1904

– **Sanomia Sointulasta.** Yksityisessä kirjeessään muutamalle ystävälleen kirjoittaa Matti Kurikka m. m. seuraavaa:

Vancouver B. C. syysk. 24 p. 1904

Yhtiömme asiat ovat jännittävässä käännekohdassa. Täriseyttävää romaania on koko tämä minun elämäni. Olemme juuri pääsemäisillämme läpi suuresta siltaurakasta, johon sähkö päässä hyppäsimme (Mäkelän syy) ottaen sen puolesta hinnasta. Sahamme käy nyt hyvästi, mutta puumarkkinat ovat aivan sekaisin. Olen ollut velkataakkaa hoitamassa puhumalla „om guld och gröna skogar“ ja varmuudella luulinkin saavani velkojat pysymään kärsivällisinä. Mutta nyt on taasen Sointulassa noussut kysymys, ”kuka meistä suurin”. Kansallinen paheemme kykenemättömyys johtamaan ja siitä seuraava kykenemättömyys käsittämään johdon tarpeellisuutta, on saanut eräät miehet (Mäkelän m. m.) katalaan taisteluun minua vastaan. Olen heidän tiellensä. Vasten yhtiön sääntöjä olisi minut saatava pois tieltä ennen vuoden loppua. Kuitenkin on yhtiömme heti hajalla, jos heidän ohjaket, sillä heistä ei kukaan kykene pitämään koossa, ei osaa edes riittävästi englanninkieltä. Olen siitä syystä kovasti huolissani asiamme rauhallisen kehityksen takia. Mutta kun tiedän, että siunaukset lähestyvät meitä salapuvussa, en vastuksia pelkää. Itse en mitään niin halua kuin vapautumista tästä vastuunalaisuuden ”kalkista”.

Lähdenkin luultavasti piakkoin luentomatkalle palatakseni vuosikokoukseen tekemään loppusuorituksen vainoojieni kanssa.

Se jo sanomalehtiin saatettu häväistysjuttu minun ystävyysuhteistani lähimmän naapurini emäntään on asia, joka missään muualla maailmassa ei olisi herättänyt mitään huomiota. Sillä kyllä sitä ennenkin vapaitten, sivistyneitten ihmisten kesken on ollut tavallista intimimpiä tuttavuusuhhteita. Kateus iloista, viatonta ja kaunista naapuriani kohtaan teki siitä ensin businessia. Mustasukkaiset vaimojensa komentajat tekivät lopun. Sitä on Jumal´ paratkoon tuota puhdasta suomalaista raakuutta Sointulaan asti ja Kaapro on siinä kansallisessa työssä tehnyt oman osansa. En ole tiennyt viime aikoihin asti, että hän lähti matkalle Aika-lehden sihteeriksi helsinkiläisestä kapakasta.

Luultavasti siitä tulee meidän välille ero. Toinen taikka toinen laputtaa.

– **Sanomia Sointulasta.** Yksityisessä kirjeessään muutamalle ystävälleen kirjoittaa Matti Kurikka m. m. seuraavaa:

Vancouver, B. C. syysk. 24 p. 1904.

Yhtiömme asiat ovat jännittävässä käännekohdassa. Täriseyttävää romaania on koko tämä minun elämäni. Olemme juuri pääsemäisillämme läpi suuresta siltaurakasta, johon sähkö päässä hyppäsimme (Mäkelän syy) ottaen sen puolesta hinnasta. Sahamme käy nyt hyvästi, mutta puumarkkinat ovat aivan sekaisin. Olen ollut velkataakkaa hoitamassa puhumalla „om guld och gröna skogar“ ja varmuudella luulinkin saavani velkojat pysymään kärsivällisinä. Mutta nyt on taasen Sointulassa noussut kysymys, ”kuka meistä suurin”. Kansallinen paheemme kykenemättömyys johtamaan ja siitä seuraava kykenemättömyys käsittämään johdon tarpeellisuutta, on saanut eräät miehet (Mäkelän m. m.) katalaan taisteluun minua vastaan. Olen heidän tiellensä. Vasten yhtiön sääntöjä olisi minut saatava pois tieltä ennen vuoden loppua. Kuitenkin on yhtiömme heti hajalla, jos heidän ohjaket, sillä heistä ei kukaan kykene pitämään koossa, ei osaa edes riittävästi englanninkieltä. Olen siitä syystä kovasti huolissani asiamme rauhallisen kehityksen takia. Mutta kun tiedän, että siunaukset lähestyvät meitä salapuvussa, en vastuksia pelkää. Itse en mitään niin halua kuin vapautumista tästä vastuunalaisuuden ”kalkista”.

Helsingin Sanomat

N:o 75 – 28.12.1904

– **Sammontakojat.** Hra Matti Kurikka kirjoittaa yksityisessä kirjeessä Sointulan oloista ja uudesta yrityksestä nimeltä ”Sammon takojat”, joka on perustettu Wancouwerin lähelle:

Kummia asioita on minulla taasen teille kerrottavana. Kalewan kansa Col. C:o on hajoustilassa. Niinkuin ennestään tiedät, on meillä koko ajan ollut ”trupelia” riitaisten jäsenien kanssa, jotka itsekkäissä tarkoituksissa Sointulaan tullessa eivät millään tavalla olisi tah-

toneet mukaantua sopusoinnun vaatimuksia noudattamaan. Uusien olojen luominen tietysti luonnostaan tuottaa eri mielipiteitä, mutta se ei mitenkään edellytä riitaisuutta. Tuli sitten awiokysymys ja minä opetin naisia ymmärtämään, etteivät he millään tavalla ole welwollisia awiowaimoinakaan olemaan miehelle samassa asemassa kuin piippu, aina walmis himoja tyydyttämään. Ihanteellinen on waan se nainen, joka antautuu miehen kanssa makaamaan yksinomaan silloin, kun hän tahtoo saada lapsen. Tästä opetuksestani oli seurauksena, että useat waimot alkoivat pitää miestensä himoja kurissa. Nämä tulivat – asemaa ymmärtämättä – mustasukkaisiksi ja käänsivät wihansa minua, pääpahaista, kohtaan. Kun tähän nyt liittyi tapahtuma wiime kesältä, jolla ei ollut mitään sanottavia seurauksia, niin oli meteli walmis. Muuan nuori, kaunis towerini waimo ihastui minuun pahanpäiwäisesti niin että minä, totta puhuen, olin oikein pulassa hänen kanssaan. Kun en hänestä millään irti päässyt ja itsekin hänestä pidin hywin paljon, niin rupesin neuwottelemaan parin towerini (Mäkelä m. m.) kanssa eikö hänen olisi parasta erota miehestään. Sanoin asian miehelle itselleen, mutta tämä joutui siitä ihan epätoiwoon. Lopetin silloin seurustelun, waimo sairastui, toimitettiin tänne Wancouweriin ja se juttu loppui sitten hänen parattuaan. Kuitenkin käytti willitys tätä hywäkseen ja kaikki, mitä saarella oli pahuutta järjestyi nyt minua waiwaamaan. Kun welvollisuuteni oli pitää K. K: a koossa, aion toimittaa willityksen toimeenpanijat karkotetuksi, mutta kun näin, kuinka suuri joukko heillä oli kannattajia, luowuin itse – ja läksin. Ennen lähtöäni riensi kuitenkin luokseni 30 miestä pyytäen minua järjestämään heti uuden yhtiön. Hekin tahtoivat lähteä. Olin lähdössä luennoimaan. Lykkäsin matkani ja ryhdyin työhön. Nyt on juttu walmiina. Meillä on kelwollinen maa aiwan liikepaikan keskellä. Meillä on hywä urakka itse tässä Wancouwerin kaupungissa, meillä on krediittiä niin paljon kuin tarwitsemme päästäksemme omiin tuloihin. Yhtiö on laillistettu nimellä ”Sammon Takojat, Limited” (wiimeinen sana merkitsee että osakkeenomistajain wastuunalaisuus rajottuu heidän tilaamiinsa osakkeisiin.) Meillä on oma ruokatalo jo täydessä käynnissä ja miehet työssä. Ensi maanantaina saapuu noin 30 miestä Sointulasta, paraat miehet sakista.

— **S a m m o n t a k o j a t.** Hra Matti Kurikka kirjottaa yhtiönsä kirjeessä Sointulan oloista ja uudesta yrityksestä nimellä „Sammon takojat”, joka on perustettu Wancouwerin lähelle:

Kummia asioita on minulla taasen teille kerrottavana. Kalewan Ransa Col. Co on hajoustilassa. Niinkuin ennestään tiedät, on meillä koko ajan ollut „trupelia” riitaisten jäsenien kanssa, jotka itselkäisissä tarfotuksissa Sointulaan tullessa eivät millään tavalla olisi tahtoneet mukaantua sopusoinnun vaatimuksia noudattamaan. Uusien olojen luominen tietysti luonnostaan tuottaa eri mielipiteitä, mutta se ei mitenkään edellytä riitaisuutta. Tuli sitten awiokysymys ja minä opetin naisia ymmärtämään, etteivät he millään tavalla ole welwollisia awiowaimoinakaan olemaan miehelle samassa asemassa kuin piippu, aina walmis himoja tyydyttämään. Ihanteellinen on waan se nainen, joka antautuu miehen kanssa makaamaan yksinomaan silloin, kun hän tahtoo saada lapsen. Tästä

Helsingin Sanomat

N:o 44 – 23.2.1906

Matti Kurikka

arweli syytösten aiheutuneen wain persoonallisten syiden vaikutuksesta. Eräs innokas warojen kerääjä, joka nyt on syyttänyt komiteaa, ei ole woinut sietää awustusten jakamiseen walittua henkilöä (Rissasta), jolla puolestaan taas on ollut wastenmielisyyttä mainittua henkilöä (Mäkelää) vastaan jostain Kurikalle oudosta seikasta. Justén taas on ollut Kurikalle suutuksissa erään komitean ulkopuolella olewan yhteistoiminnan johdosta, jossa Justén ei ole saanut aiwan omin päinsä menetellä. Wieläpä oli Justén tullut juowuksissa Elämän-tupaankin, josta hänet senwuoksi oli hädätetty pois, tupa kun ei ole aiottu rähisijäpöskäksi. Muitakin pikkumaisia asioita on suurenneltu ja annettu omien mieliharmien ja persoonallisten wihojen nousta etusijalle. Mitä komitean jäsenille maksettuun päiwäpalkkaan tulee, oli sitä päädytty alussa antamaan niille kahdeksalle työttömistä walitulle jäsenelle, jotka ennen lisätyn komitean walitsemista oliwat komiteassa olleet. (Lisätyn komitean jäsenet eiwät ole saaneet mitään palkkaa). He kaikki oliwat puutteessa, ja

oli heille palkka maksettu työttömäin kokouksessa pidetyn pöytäkirjan mukaan. Eräs nuorukainen, joka oli ruokailupaikassa owella ottanut vastaan ruokalippuja, oli myöskin ruvennut siitä vaatimaan päiväpalkkaa, ja kun ei sitä oltu niin pienestä puuhasta myönnetty, oli hän ylempänä mainitussa kokouksessa myöskin syyttänyt komiteaa. Komitean jäsenet sensijaan owat saaneet aamusta iltaan työssä olla, eikä palkkaa senwuoksi voitane pitää kohtuuttomana. Vielä kertoi Kurikka, että tapana on ollut antaa raittiina ja luotettawina esiintywille awunanojille 1 mk. jo ensi käynnillä, ennenkuin on ehditty ottaa selwää anojan todellisista tarpeistakaan. Kuitenkin on tapahtunut niin, että jotkut awunsaajat owat nuo markat wiskanneet antajan silmille. Siitä sitten on kokouksessa juttuja tehty. – Pikkuasiat ja persoonalliset seikat ne waikuttawat muutamiin luonteesiin liian paljon, arweli Kurikka, muutenhan kaikki käwisi hywin: häijyjen ja wiinanmenewien henkilöiden kanssa on tämmöisissä oloissa hyvin hankala toimia. Toiwottawastikin se tilintarkastus, jonka awunantajain itsensä walitsemat tarkastajat saawat toimittaa, osoittaa, ettei täällä niinkään pahasti ole toimittu, kuten nuo riidanluojat owat tahtoneet kuwaita.

— Sosialistiset häät wietettiin kätityksen ystäwäpiirin keskeksellä Matti Kurikan lehden Elämän tuwassa Helsingissä. Kun juhlasaliin oli muutamia kymmeniä kutsuttuja vieraita saapunut, ilmoitti morsian, neiti Hanna Rähä, että kun hänen sulhonsa, toimittaja Matti Kurikka, oli pyytänyt häntä waimokseen oli hän antanut siihen suostumuksensa Sulhanen selitti sitten käsityksensä sen hetken pyhydestä, jolloin nainen wapaasti sitoutuu rupeamaan miehen elinkautiseksi awiotoveriksi ja mies juhallisesti sitoutuu awiomiehen kalliita welwollisuuksia waimoansa kohtaan täyttämään. Hra A. Aaltonen piti juhlapuheen, jossa hän selitti rakkauden merkitystä luonnontieteen (kehityksopin) kannalta katsoen ja kirjailija Pekka Erwast puhui awioliitosta teosofiselta kannalta. Pianon soittoa, moniäänistä laulua, leikkiä ja tanssia ei häistä puuttunut enempi kuin muitakaan wirtwoitteita.

Nuori pariskunta koittaa kätittää welwollisuutensa yhteiskuntaa kohtaan koittaen laillisuutta awioliittonsa Helsingin raastuwanoikeudessa Naimakaaren 3:en luvun 9:nnen pykälän perusteella.

Matti Kurikka

arweli syntösten aiheutuneen wain persoonallisten syiden waikutuksesta. Eräs innofas warojen kerääjä, joka nyt on syntänyt komiteaa, ei ole woinut tietää awustusten jakamiseen walittua henkilöä (Risfasta), jolla puolestaan taas on ollut wastenmielisyttä mainittua henkilöä (Mälälää) vastaan jostain Kurikalle oudosta seikasta. Justen taas on ollut suutuksissa Kurikalle erään komitean ulkopuolella olowan yhteistoiminnan johdosta, jossa Justen ei ole saanut aiwan omin päinsä menetellä. Vieläpä oli Justen tullut juomuksissa Elämän-tupaankin, josta hänet senwuoksi oli häädetty pois, tupa kun ei ole aiottu rähisijäpesäksi. Muitakin pikku-maisia asioita on suurenneltu ja annettu omien mieliharmien ja persoonallisten wihojen nousta etufijalle. Mitä komitean jäsenille maksettuum päiväpalkkaan tulee, oli sitä häädetty alussa antamaan niille kahdelle työttömistä walitulle jäsenelle, jotka ennen lisätyn komitean walitsemista oliwat komiteassa olleet. (Lisätyn komitean jäsenet eiwät ole saaneet mitään palkkaa). Se kaikki oliwat puutteessa, ja oli heille palkka maksettu työttömäin kokouksessa pidetyn pöytäkirjan mukaan.

Uusi Inkeri

N:o 10 – 21.3.1906

– Sosialistiset häät wietettiin yksityisen ystäwäpiirin keskellä Matti Kurikan lehden Elämän tuwassa Helsingissä. Kun juhlasaliin oli muutamia kymmeniä kutsuttuja vieraita saapunut, ilmoitti morsian, neiti Hanna Rähä, että kun hänen sulhonsa, toimittaja Matti Kurikka, oli pyytänyt häntä waimokseen oli hän antanut siihen suostumuksensa. Sulhanen selitti sitten käsityksensä sen hetken pyhydestä, jolloin nainen wapaasti sitoutuu rupeamaan miehen elinkautiseksi awiotoveriksi ja mies juhallisesti sitoutuu awiomiehen kalliita welwollisuuksia waimoansa kohtaan täyttämään. Hra A. Aaltonen piti juhlapuheen, jossa hän selitti rakkauden merkitystä luonnontieteen (kehityksopin) kannalta katsoen ja kirjailija Pekka Erwast puhui awioliitosta teosofiselta kannalta. Pianon soittoa, moniäänistä laulua, leikkiä ja tanssia ei häistä puuttunut enempi kuin muitakaan wirtwoitteita.

tieteen (kehitysoffin) kannalta katsoen ja kirjailija Pekka Erwest puhui awioliitosta teosofiselta kannalta. Pianon soittoa, moniäänistä laulua, leikkiä ja tanssia ei häistä puuttunut enempi kuin muitakaan wirwokkeita.

Nuori pariskunta koittaa täyttää welwollisuutensa yhteiskuntaa kohtaan koittaen laillisuutta awioliittonsa Helsingin raastuwanoikeudessa Naimakaaren 3:en luvun 9:n pykälän perusteella.

Turun Sanomat

N:o 386 (88) – 18.4.1906

– **Matti Kurikka ja työväenpuolue.** Pääsiäispäivänä pidetyssä T. T. y:n kokouksessa luettiin puoluehallinnon Matti Kurikkaa koskewa kirjelmä, missä sanottiin:

”Asioita seuranneilta puoluetowereilta ei tietenkään ole jäänyt huomaamatta se tapa, jolla kirjailija Matti Kurikka on alkanut hajottawasti vaikuttaa puolueen toimintaan poiketen puolueohjelmasta ja herjaten puoluehallintoa ja ”Työmies” lehteä sekä puolueemme nykyistä menettelytapaa. Jos olette tätä tulleet seuranneeksi, pyydämme teidän keskusteltuanne asiasta antamaan siitä lyhyen lausunnon. M. Kurikka on näet Tampereen puoluekokouksessa saamainsa 89 äänen perustalla puoluehallinnon warajäsen, joten hänen kutsumuksensa puoluehallinnon kokouksiin woi tulla kysymyksen alaiseksi, jos puoluehallinnon henkilökunta harwenisi. Puolueyhdistysten olisi näin ollen päätettävä, katsowatko he M. Kurikan vielä kuuluwan Suomen sosialidemokraatiseen puolueeseen. Tässä suhteessa owat muutamat yhdistykset jo päättäneet lausua mielipiteensä siihen suuntaan, että Kurikan ei woida katsoa kuuluwan puolueeseen.”

Wilkkään keskustelun synnytti mainittu kirjelmä. Toiset tahtoiwat hra Kurikkaa erotettawaksi koko sosialidemokraattisesta puolueesta ja toiset taas tahtoiwat tehdä ainoastaan sen rajotuksen, ettei hän saisi astua työwäen puoluehallintoon. Suoranaista puolustajaa Matille ei ilmennyt nyt ainoatakaan. Lopuksi pantiin painoa sille asialle, että puolueesta erottaminen on vähemmästä merkityksestä, mutta yksimielises-

— **Matti Kurikka ja työväenpuolue.** Pääsiäispäivänä pidetyssä T. T. y:n kokouksessa luettiin puoluehallinnon Matti Kurikkaa koskewa kirjelmä, missä sanottiin:
 ”Asioita seuranneilta puoluetowereilta ei tietenkään ole jäänyt huomaamatta se tapa, jolla kirjailija Matti Kurikka on alkanut hajottawasti vaikuttaa puolueen toimintaan poiketen puolueohjelmasta ja herjaten puoluehallintoa ja ”Työmies” lehteä sekä puolueemme nykyistä menettelytapaa. Jos olette tätä tulleet seuranneeksi, pyydämme teidän keskusteltuanne asiasta antamaan siitä lyhyen lausunnon. M. Kurikka on näet Tampereen puoluekokouksessa saamainsa 89 äänen perustalla puoluehallinnon warajäsen, joten hänen kutsumuksensa puoluehallinnon kokouksiin woi tulla kysymyksen alaiseksi, jos puoluehallinnon henkilökunta harwenisi. Puolueyhdistysten olisi näin ollen päätettävä, katsowatko he M. Kurikan vielä kuuluwan Suomen sosialidemokraatiseen puolueeseen. Tässä suhteessa owat muutamat yhdistykset jo päättäneet lausua mielipiteensä siihen suuntaan, että Kurikan ei woida katsoa kuuluwan puolueeseen.”

Wilkkään keskustelun synnytti mainittu kirjelmä. Toiset tahtoiwat hra Kurikkaa erotettawaksi koko sosialidemokraattisesta puolueesta ja toiset taas tahtoiwat tehdä ainoastaan sen rajotuksen, ettei hän saisi astua työwäen puoluehallintoon. Suoranaista puolustajaa Matille ei ilmennyt nyt ainoatakaan. Lopuksi pantiin painoa sille asialle, että puolueesta erottaminen on vähemmästä merkityksestä, mutta yksimielisesti päätettiin kumminkin ettei Kurikka saa astua puoluehallintoon, waikkakin hän Tampereella pidetyssä puoluekokouksessa on warajäseneksi walittu.

ti päätettiin kumminkin ettei Kurikka saa astua puoluehallintoon, waikkakin hän Tampereella pidetyssä puoluekokouksessa on warajäseneksi walittu.

Helsingin Sanomat

N:o 95 – 26.4.1906

– **Awoliitto ilman kirkollista wihkimistä.** Neiti Hanna Rähä, joka viime maaliskuun lopulla meni toimittaja M. Kurikan kanssa siwiiliawoliittoon, waati eilen tšekäläisessä raastuwanoikeudessa asiamiehensä waratuomari K. A. Castrenin kautta, että raastuwanoikeus selittäisi hänet toimittaja Matti Kurikan lailliseksi puolisoiksi, koska Kurikka ei woi hyväksyä kirkollista wihkimistä.

Hra Kurikalla, joka oli persoonallisesti läsnä, ei ollut tätä vastaan mitään muistuttamista.

Koska hra Castrenilla ei ollut hakijan papintodistusta, lykättiin asia toukok. 23 p:wäksi.

– **Awoliitto ilman kirkollista wihkimistä.** Neiti Hanna Rähä, joka viime maaliskuun lopulla meni toimittaja M. Kurikan kanssa siwiiliawoliittoon, waati eilen tšekäläisessä raastuwanoikeudessa asiamiehensä waratuomari K. A. Castrenin kautta, että raastuwanoikeus selittäisi hänet toimittaja Matti Kurikan lailliseksi puolisoiksi, koska Kurikka ei woi hyväksyä kirkollista wihkimistä.

Hra Kurikalla, joka oli persoonallisesti läsnä, ei ollut tätä vastaan mitään muistuttamista.

Koska hra Castrenilla ei ollut hakijan papintodistusta, lykättiin asia toukok. 23 p:wäksi.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin
sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteet

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

Pikahaku

Hae

HISTORIAALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L